

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravnilištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar.) — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Našim bralcem na znanje!

V malih dneh se izvrši važna sprememba pri „Slov. Gospodarju“. Dosehmal ga izdaja kat. tisk. društvo, posehmal pa ga tudi tiska, kajti J. Leonova tiskarna preide popolnem v njegove roke.

Naše časništvo in knjižtvo bode torej odslej lehko vse v domačih rokah in če je res, da je domača streha bolja memo tuje, potem ono ne bo na izgubi.

Najveljavniši možje, svetni in duhovni, so si segli v roke, naj bi nova tiskarna črstvo stopila v življenje in kat. tisk. stori torej velik korak naprej v izvrševanju svoje naloge. Čuti pa se zato tudi dolžno izreči jim prisrčno zahvalo, da so mu v to pomogli.

Brez njih požrtvovanja bi kat. tisk. društvo kratko in malo ne storilo te stopinje ali bilo je je že zdavna treba in sedaj vse kaže, da bo srečna. Enaka podjetja v Gradcu, v Celovcu, v Ljubljani so nam za to živa priča.

Zato pa se tem ležje in s tem večjim zaupanjem obračamo do vseh rodoljubov, naj blagovolijsko vsa tiskarska dela, ki jih bodo kedaj imeli, v tej našej tiskarni naročevati. Ona je že deloma preskrbljena z vsemi rečmi, katerih je v dobrni tiskarni treba, deloma pa jo še preskrbimo z njimi brž, ko se pokaže njih potreba.

Vzprejmó se v tiskanje dela v slovenskem ali nemškem jeziku vsa brez izjeme, dokler so poštena in niso na kvar slovenskemu ljudstvu.

Izlasti pa še prosimo urade občinske, okrajne, župnijske kakor tudi narodna društva, čitalnice, posojilnice i. t. n., naj bi nam naklanjevale svoje zaupanje. Postreči jim čemo hitro in kar je največ možno, po ceni. Ker ne iščemo dobička, upamo, da nam bo to mogoče, vsaj v večji meri, kakor drugim, ki živé ob tiskarni.

Tudi vse tiskovine, ki so po naših krajih v rabi, bodo v naši zalogi, to pa na trdišem papirju, kakor so bile v dosedanji tiskarni, ali pa se dobodo drugod.

Ker naše podjetje noče druga, kakor to, da pripomore kaj v prospeh in povzdigo duševne izomike po naši lepi domovini, zato se nadjamo za trdno od njenih prijateljev obile podpore.

V Mariboru 15. dne septembra meseca 1885.

Odbor kat. tisk. društva.

Maslo na glavi.

Nekaj let bo tega, kar je neka gospoda v Mariboru in za Mariborom bila mično gnjezdice v Spielfeldu naredila. Zavoljo lepšega mu je rekla, da je „bauernverein“, kar bi po naše bilo „kmečko društvo“. V to je déla par nemških in slovenskih, pa nemški nadahnjenih kmetov, češ, da se bode pod kvokljem nemškega liberalizma izvila iz njih cela tolpa čisto nemških in dobro liberalnih kmečkih piščet, ali kako se je ta gospoda čudila, da je bila v ono

gnjezdo le — žlaprtke položila, kajti kmalu je videti bilo, da bo celo gnjezdo v kratkem — prazno.

Tedaj pa je gospoda vzela gnjezdo iz Spielfelda pa ga v Maribor preselila, tam se je nadala, da bude bolji zrak za piščeta, katerih bi toliko rada dobila. Ali in koliko jih ji je se izvalilo, nismo vprašali, veliko gotovo ne, ker so isti gospodje bili sami morali za nekaj časa v kmečke jope smukniti, sicer bi še enega zborna spravili v krov. Naši kmetje za taka nemškatarska gnjezda ne marajo.

Tak zbor so bili imeli tovnej, in kaj so v njem sklenili? Da bi stvar toliko žalostna ne bila, na ves glas bi se človek smejal čitaje resolucijo tega zbora. Graška „Tagespošta“ pa Mariborski moniter liberalcev sta jo v večni spomin črno na belem prinesla. Carinska zveza med našim in nemškim cesarstvom je modrijanu tega „kmečkega društva“ še edino sredstvo, da reši naše kmete pogina. Kdo se smeje?

Kar stoji v oni spomenici gledé položaja, v katerem se nahaja kmečko ljudstvo, to ni po vsem krivo, vendar pa se nam dozdeva, da je spomeničar „kmečkega društva“ skozi črno steklo gledal in torej vse črno videl — tudi to, kar je še precej belo. „V teku zadnjih četirih (!) desetletij so kmetom bremena čezmerno narastla, desetek se ne jemlje po kupu, ampak po cenitvi sodnije, žito prihaja do nas, ker manjka carinske postave, iz dalnjih zahodnjih dežel ceneje, kakor se pridela pri nas, avstrijske železnice pa vozijo nekaterim vsled ugodne pogodbe za nižjo ceno blago, kakor drugim...“ Vse to je resnica vredna obžalovanja, toda mi kratko in malo ne zastopimo, kaj bi v teh rečeh ona carinska zveza z Nemčijo mogla ali bi prepriredila našim kmetom na korist. Kar mi vemo, vse to bi ostalo, pa še nova bremena bi se jim naložila in še manj bi oni svojih pridelkov in še za nižjo ceno bi izpečavali. Nemčija bi kar preplavila naše dežele s svojimi izdelki, naši pa bi vse to le lehko gledali in se gladu — jokali.

Kar naše dežele pridelajo, to gre iz včine tje, kamor tekó naše vode, tedaj ali na vzhod ali na jug in le malo proti Veliki Nemčiji — na sever. Stalno, posebno za slovenske kraje, ne more Velika Nemčija, tista, kateri pruski kralj zapoveduje, postati tržišče. Še pri sadju ne. Da se ga je lani — jabelk — nekaj tje izpečalo, to je le izjemna in za celoto nima pomena. Naše sadje gre ali že v turške dežele ali nekaj tudi v nemške, pa avstrijske, nikakor pa ne v velikonemške, pruske kraje. Vse drugo, kar se pridela pri nas, žito, vino, les ... da bi se vsled carinske zveze od nas v Veliko Nemčijo izvraževalo, tega si še „spomeničar“, kolikor je že tudi neumščin vkup spravil, ni upal izreči.

Mi bi o tej spomenici „bauernvereina“ že zinili ne, saj je je njene botrove same še sram postalo, ali tista — ne vemo, bi li bolje rekli: predrnost ali nesramnost —, ki se kaže v celi spomenici, nas sili, da je ne zamolčimo po polnem.

„Spomenica“ se hlini, kakor bi jo bolelo, ker se je kmetu v štirih zadnjih desetletjih precej trdo postlalo, nič pa ne ve za to, da je prav nemški liberalizem v prvi vrsti bil na to delal, da bi še tisto pest slamice, na kateri je bil do onih mal kmet ležal, mu izpulilo.

Kdo je namreč vpeljal prosto ženitev? Kdo je vnmogočil brezmejno trganje zemljišča? Kdo je vstvaril toliko nepotrebnih uradnih? Kdo je mestom dal toliko pravic, kmetom pa jih je prikratil, kar je največ mogel?

Odgovor na ta vprašanja, sodimo, ne bo težek tudi gospodi, ki sedi v „bauernvereinu“, naj se še toliko slepo dela gledé reči, katere je nesrečni nemški liberalizem izlegel. Mi menimo, da ta gospoda nosi dovolj masla na glavi, nič ni dobro za njo, če se v tacih rečeh, bodi že tudi v „bauernvereinu“ upa na solnce, kajti njej gre najmanj pritoževati se čez velika bremena, katera ležé na ramenih naših kmetov. Skorej brez izjeme jim je ona jih naložila. Carinska zveza z Veliko Nemčijo pa je najmanj pripravna, vzeti jim jih z vtrujenih ramen, tedaj pa, „spomeničar“ bauernvereina, le hitro nazaj v senco svojega edinovzveličальнega liberalizma! Tam je še za mesto. (?)

Gospodarske stvari.

Krma in mleko.

Čem več krava doji, tem manje surovega masla nahaja se v njem, a tem več vode in siren. Po zimi stradajoče krave dajejo spomladis tudi dobro rejene le malo surovega masla in malo sira. Krompir s suho krmo polagan daje mnogo mleka pa surovo maslo iz njega ni kaj prida. Pivovarski trebarji dajejo mnogo mleka, toda kravo oslabijo. Sol, laneno seme, trava, detelja, repino listje mešano s slamo pomnoži mleko. Trikratno molzenje na dan daje več mleka, kakor eden-ali dvakratno. Česenj, bez, milena, če se je žival na paši nažre, daje mleku neprijeten, bridek okus. Potočnica, muškatna hyacintha stori mleko plavo, krapje in jagode pa rudeče.

Kako strmine s tratnico prevleči.

Strmine in meljine se ne dajo rade prevleči s tratnico samo tako, da jih posejamo s travnim semenom. S pirnico pa se to zgodi hitro in močno. Vzamemo svežega korenja od pirnice ali pirike. Vse njeno korenje na drobno zrežemo in z zemljo pomešamo. Prilije se nekaj vode, da se napravi zmes podobna malti. Te zmesi sedaj na strmino naložimo pet palcev debelo in jo dobro stlačimo. Delo vrši se dosta hitreje in se bolje prime, kakor če bi tratnico izrezavali in jo po strmini polagali.

Pesa s tikvami ali bučami mešano sajena daje obilo pridelka, kar smo skoraj le slučajno zasledili. Pesa je bila po njivi v vrstah nasajena, tako da je vsakih 35—40 centimetrov bilo vloženo zgoraj na ogon po eno seme. Tik-

vino ali bučino seme, po 3—5 vkljup, smo nasadili niže v razgonih po 3 metre kupček od kupčeka. Pridelka bilo je čudovito. Na njivi komaj 10 ar ali $\frac{1}{6}$ orala velikej, dobili smo 11 vozov z dvojado pese in buč. Obadva sadeža bila sta izredno velika. Nekatera buča bila je tolika, da ni šla v škaf, a druge buče so bile tudi velike. Tudi pese bile so povprek lepe in velike, čepravno so jih dva meseca listja hodili trgov. Če je seme bilo lepo, dej trganje listja ne škoduje veliko. Tudi je koristnejše seme pesino saditi namesto rastlinic („flanc“) ter v začetku maja zmes nasaditi tikovinega ali bučinega semena. Poskušnja ne bode nikomur žal.

„Gosp. glasnik.“

Sejmovi. 19. septembra: na Vranskem; 20. sept.: v Šmarji; 21. sept.: v Ormužu, Framu, pri sv. Jurji na južni žel., v Podsredi, na Laskem; 24. sept.: v Ernovžu, pri sv. Martinu blizu Slov. gradca, na Remšniku, v Slov. Bestrici.

Dopisi.

Od Moškanjec. C. kr. glavarstvo v Ptujji je razposlalo gledé potovanja Njih veličanstva od Celovca preko Maribora, Pragerskega, Ptuja, Moškanjca itd. ta-le razglas do srenjskih predstojnikov in tudi župnijskih uradov: „V petek 11. t. m. se odpeljejo Njih veličanstvo ob 7. uri 3. t. m. večer od Pragerskega in se podajo preko Ptuja, Moškanjca, Velike nedelje, Ormoža, Središča na Ogrsko. Občinstvu nikakor ni zabanljeno, na onih postajah, kjer vlak ne stoji, se zbirati in Njih veličanstvu svojo udanost in naklonjenost naznanjati. Od 9. ure večer počensi pa mora prenehati vsako glasno skazovanje udanosti, da se Njih veličanstvo ne moti v ponočnem pokoju; sprejemti in tudi nagovori niso dovoljeni.“ Tako jasni uradni razglas, o katerem pa ni hotel ničesar vedeti sicer spoštovani predstojnik Možkanjske postaje. — Ondi se je zbralo nekaj občinstva, med drugimi dva srenjska predstojnika, duhovnika in učitelja, da po omenjenem razglasu skažejo presvitemu cesarju svoje spoštovanje z navadnim pozdravom. Ali predstojnik železnice je dobre četrt ure pred prihodom cesarskega vlaka se oglasil z resno besedo: „Ich muss die jungen Herren bitten, sich ruhig zu verhalten“ — t. j. mlade gospode prosim, da so mirni in tihi, — v mislih je menda imel nekatere ondi navzoče dijake, g. učitelja in g. kaplana, ker drugih mladih gospodov nismo videli. Domači župnik opozori predstojnika na omenjeni razglas ali on ga pokliče v pisarno in mu prečita neki ukaz prometnega ravnateljstva, katero ukazuje mir in red povodom cesarske vožnje. Župnik zapusti pisarno. — Ko pride c. kr. žendarm, ki je go-

tov imel skrbeti za javni red — kar pa se nam je zdelo celo nepotrebno —, ga pokliče predstojnik postaje ter mu na samem nekaj naroci. Žendarm se vstopi k župniku ter mu naznani, da se ne sme Njih veličanstvo glasno pozdravljati. Župnik se opira na razglas uradni, kar potrdita srenjska predstojnika — Margečki in Možkanjski; ali žandarm ničesar ne ve o tem razglasu. Ker se nikomur ni zdelo prilično spuščati se v dalnje besedovanje, smo utihnoli in pričakovali vlaka, katerega smo pustili, molče, klobuke v rokah držeči, mimo iti. Opanzili smo pa, ker okna niso bila pregrajena, Njih veličanstvo in lepo število dostenjanstvenikov okoli Njih v lepo razsvetljenem kupeju. — To je čuden dogodek. — Zdaj pa vprašamo: 1. Ne vežejo li tudi železniškega predstojnika razglas politične gosposke? 2. Misli li ta predstojnik, da smo tako plitve pameti, naj bi ne vedeli, da ravnateljstvo železniško zapoveduje le o redu in varnosti na železnici in nikakor o tem, kako se nam je zadržati do Njih veličanstva? 3. Zakaj pa so smeli v Ptujji in pri Veliki nedelji pozdravljati presv. cesarja, kjer so ti le v enakih okolnostih? 4. Kako se predrzne c. kr. žendarm zabranjevali, pozdravljati presvitlega cesarja in potem se bahati s svojim ponašanjem, kakor se je ta žendarm — po imenu Karo, izustil nasproti Možkanjskemu predstojniku: vendar se ni tako zgodilo, kakor je župnik zahteval? Kaj pa je zahteval? Ničesar, držal se je samo razglasa, kateri konča s temi besedami: „O tem si jemljem čast, vam naznanilo dati“ — „zur eventuellen Veranlassung“ — če bi se hotelo kaj prirediti. Sledi podpis c. kr. glavarstva.

Od sv. Lenarta v Slov. gor. (Ogenj.) 31. aug. se je na neznani način Dimatov hlev v sredini trga vžgal in do tal pogorel. Da ni bilo kake veče nesreče, je pripisati mirnemu vremenu, dežni mokroti od prejšnjega dne ter hitri pomoci in brambi od strani ognjegasilcev. V torek t. j. kim. se strašen ognjeni petelin v noči o $\frac{1}{2}$ 11 uri v Setarovci, letos že v drugič, zabliska in trem posestnikom vsa gospodarska poslopja razun hiš vpepel. Nekega posestnika dolžijo tega zločinstva in ga imajo zavoljo sumičenja že v drugič pod ključem. Se mu li bode pa dokazalo, se ne ve. Najhujše gospodaril je grozen element v petek t. j. 3. kim. okoli poldan v Žerjavcih, ker je silni veter tulil in ga netil. Vžgalo se je pri Vudlerci v listnjaku in kakor bi trenil, plamenelo je celo poslopje. Od tod je močen veter ogenj valil kakor morsko valovje k trem bližnjim sosedom, namreč Tašnerju, Sumanki in Goleju, katerih poslopja so stala v trikotu. Nastala je čudna vročina tako, da domači, ki so iz travnikov priběžali, si niso mogli ničesar rešiti, še vse živine ne. Vsem štirim posestnikom je zgorelo okoli 30 glav

živine, kakor par lepih volov, krav, telet, eno žrebe, 18 svinj. Nizko zavarovani so bili trije. Naši ognjegasileci so delali, kakor levi od $\frac{1}{2}$ popoldan pa do desetih v noč pred, ko so čuden ogenj ponižali in vso daljno nevarnost odstranili. Bog jim plati! Onesrečene pa priporočamo v usmiljenje dobrim ljudem.

Iz Šmiklavskega hriba poleg Celja. 10. septembra. (Steza do kapucinskega samostana.) Iz našega hribčeka še nisi, ljubi Gospodar, prinesel dozdaj menda nikdar nobenega dopisa. Danes Ti pišem pa jaz nekoliko vrstic, da se Ti potožim o nepriličnosti, ki nas prebivalce po Šmiklavskem hribu in Liscah, žuga zadeti. Med kapunovim gradom in kapucinskem samostanom smo imeli vedno prav prijetno stezo, za katero pa bi trebalo zdaj napraviti novo ograjo; dozdajšnja je namreč že res silno slaba, zatoraj pa pot tudi nevarna; kajti navzdol, pod viho: Lidija in pod zidom kapucinskega vrta, koder imenovana steza drži, je globok propad. Kolikor smo slišali, je sklenil občinski zastop v Celjski okolici, to stezo opustiti, da mu ne bi bilo treba popravljati imenovane ograle. Kapucinski samostan pa, ki nima od te steze nobenega haska, tudi ni dolžen, si nakladati nepotrebnih stroškov. Če se toraj steza opusti, bomo mi, Šmiklavščani, deloma tudi naši sosedje po Kojnici in Liscah, ki obiskujemo tako radi kapucinsko cerkev, imeli velik ovinek, da pridemo v samostan. Zdi se nam pa tudi, da mnogim mestjanom ne bo po volji, ako preneha ta steza; kajti ravno od tod je silno prijeten in mičen razgled na Celjsko mesto in vso okolico proti Vojniku in Šmartnu; tu gori so mnogokrat zahajali tudi ptuji, da si ogledajo vso okolico. V Celji obstoji društvo za olepšavo Celjskega mesta, katero je očedilo ali novo razpeljalo že več stezic po Celjski bližnji okolici, ali bi ne hotelo taisto vzeti v svojo skrb poprave imenovanega pešpota, če se okolišanskemu občinskemu zastopu že tako milo zdi, za potrebe nekaterih občinjanov nekoliko poskrbeti? Brez dvoma bi bila ne le okolica, temveč tudi mestno prebivalstvo hvaležno rečenemu društvu, ako se loti tega dela.

Iz Ptujskega kraja. (Hrvati in nemškutarji Ptujski. — Slovensčina pri kazenskej sodniji, davkariji in okrajnem glavarstvu v Ptui.)

Pred kratkim sta se vozila dva Ptujска nemčurja z nekim drugim gospodom v sosedno nam hrvatsko Vinico. Domu gredoč srečali so hrvatske godce, ki so gospode spodobno pozdravili, se vé, kot Hrvati hrvatski. To pa je našo gospodo in njih nemčurska ušesa hudo zbolelo. Kar na mah so začeli vam Hrvate psovati, nazvali so jih „hrvatske pse“, „hrvatsko sodrgo“, rabili so tako grde psovke, da bi se jih vsaki olikan Nemec sramoval. Ker

Hrvatje niso molčali, hotela sta jih Ptujška nemčurja celo tepsti. Toda naletela sta na korenjake; sprijeli so se in Hrvatje so do dobrega naklestili nesramna nemčurja, ki še ne vesta, da se spodobi odzdraviti, ako nas kdo pozdravi. Se vé, kakor bi nekateri gospodje radi, da bi se ves svet nemški učil, da bi jih lože stalo, tako sta tudi Ptujška nemčurja mislila, da morajo Hrvati zarad njiju nemški znati. Ko bi se nemčurji le povsodi tako popekli, kadar svojo spakedrano nemščino ponujajo in vsiljujejo pa jim bode greben kmalu nehal rasti. — Nedavno imel sem kot priča opravka pri kazenskej sodniji v Ptui. Čudom sem se čudil, da se s slovenskimi strankami spisujejo povse nemški zapisniki. Mislil sem, da se v Ptui pri sodniji izvršujejo razni min. ukazi, ki zaukazujejo rabo slovenščine pri slovenskih strankah! Ali ni nekje znano, da se nasprotno godi in ni pomoći? Kdo bo pomagal? Stranka si ne upa terjati slovenskega zapisnika, in zakaj bi se zato pričkala z uradnikom, ker je ta vsled svoje prisege dolžan spolnjevati cesarske zakone in zaukaze svojih višjih! Pomoći je treba! Tudi od glavne davkarije dobivamo spet vse le nemški, kakor tudi od okrajnega glavarstva. Davkarija nam pošilja le nemška plačilna povelja, nemške opomine itd., kakor bi ona bila na gornjem Štajerskem in mi trdi Nemci! Kako da okrajno glavarstvo čisla slovenščino, sledi iz tega, da je ta, kjer se je župniška in mežnarska pravica rešila, razposlala le nemška pisma, češ: to imaš zdaj Slovenec in glej, da izveš, kaj je v njih tiskano in pisano! Ali je to enakopravnost, o katerej smo že toliko slišali, katere pa še dozdaj nismo videli med nami? (V tacih in enačih slučajih bo treba pritožbe od strani narodnih gospodov odvetnikov in v skrajnih slučajih od naših poslancev, sicer ostane pri tacih ljudeh vse kakor je bilo. Ured.)

Od sv. Andraža. (Poštni urad.) Od prvega avgusta t. l. počenši imamo tukaj poštni urad. Delokrog urada obsega vso župnijo Andraševsko, tedaj sosečke; Arjavci, Gibina, Hvaletinci, Slavšina, Drvetnici in Vitomarci političnega in sodniškega okraja Ptujskega; potem sosečke: Smolinci, Župetinci, Andrenci, Spodnja in Gornja Čagona političnega in sodniškega okraja sv. Lenarčkega v Slov. gor. in ves: Trnovci pol. in sodniškega okraja Ptujskega.

Iz Konjic. Nek Konjiški čevljari, debel mož, je uni dan v krčmi nakijken po noči v veliko suho kad sklobotal, ter si čeljusti zdrobil. Čuje se, da siromaku že spet lepo zaraščajo; to mu iz srca želimo, če ravno je ta revše po poslednji občinski volitvi poštene Slovence najhuje grdil in zasramoval ter bil vodja nemčurske razgrajajoče drhali. Ko bi pa kdo djal, da ga je Bog na tak način po čeljustih udaril, bi

jo pa utegnil zadeti ali ne zadeti, — ne vemo. Vsekako bilo bi tudi mogoče, da je Bog tega čevljarja tako opomnil, naj ostane le pri svojih kopitih, kajti tak človek ni za visoko politiko.

Fehring, 9. sep. (Pogreb.) Danes obhajali smo tukaj žalostno slovesnost — pogreb tukajšnjega gospoda župnika Blaža Sterman-a. Blagi pokojnik, vrli sin slovenske matere, rojeni so pri sy. Miklavžu blizu Ljutomera, kaplanovali so celih 20 let v Cmureku in bili župnik v Fehringu, na veliki župniji, 18 let. Za blagi značaj pokojnika kaže že to, da sta si bila z visokočastitim g. kanonikom Robičem celih 40 let nerazdružljiva prijatelja. Niso minule učenemu gospodu profesorju počitnice, katerih bi ne prebili na stani ljubeznejivega prijatelja Stermana. Dne 8. sept. je mrtvoud razrušil to prijateljstvo. K pogrebu se je zbral 36 duhovnikov med temi 9 rojakov v Slovencev. Nadgrobnico govorili so dolgoletni in zvesti prijatelji Stermanov. Slovenec g. duh. svetv. Josip Kovačič, doma iz Ormoža in župnik v Feldbachu. Ljudstvo je zelo plakalo po svojem župniku. Naj v miru počivajo!

— a.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar pripeljali so se v soboto v Požego, kjer so bili slovesno vsprejeti. Pred mestom jih je čakal župan z mestnim odborom. Pri Komitatni hiši pozdravljali so cesarja nadvojvoda Jožef, generali in duhovščina. Popoludne vsprejeli so bosenko deputacijo, katero je vodil general Apel. Zvečer priredilo je Zagrebško „Kolo“ z vojaško godbo sprevod pred stanovanjem Nj. veličanstva; cesar so stali pri odprtem oknu, ljudstvo jih je pozdravljalo navdušeno z „živio!“; „Kolo“ je pelo narodne pesmi. Pred manevrom ogledovali so cesar vojake zahodnega oddelka. Manever je trajal tri in pol ure. Ob 6. uri bil je dvorni diner, h kateremu je bilo povabljenih mnogo odličnjakov; cesar odpotovali so denes ob 3. uri popoludne, v Ogerski Brod dójdejo ob 5. uri in od tod potujejo dalje ob 7. uri zvečer. — Prva seja državnega zbora bode 22. t. m.; dnevni red je ta-le: a) uvedenje in obljava starostnega predsednika, b) nastavljenje perovodij za začasne posle, c) obljava poslancev, d) poročilo c. kr. vlade, da se državni zbor slovesno otvori 26. t. m. — V Gradcu je umrl baron Mecsery, nekdanji minister in namestnik štajerski. — Dr. Černy bil je zopet županom v Pragi izvoljen, pa izvolitve ni sprejel zaradi družinskih razmer; denes se vrši nova volitev. — Ogersko ministerstvo poslalo je vsem železniškim upravam ukaz, da se imajo vsi uradniki do 1. avg. 1886 naučiti madjarsčine, če ne, se imajo odpustiti. — Poljaki so

v preteklem tednu obiskali razstavo v Budim-Peštu; bili so zelo slovesno sprejeti.

Vnanje države. Katoličani na Nemškem imeli so v Münstru shod, kjer se je pokazalo, da katoličani na Nemškem, akoravno jih vlada preganja, še niso izgubili poguma. — Francoski naučni minister izdal je do učiteljev okrožnico, v kateri poudarja, naj se učitelji ne umešavajo v volilno agitovanje; oni imajo sicer pravico po svojem prepričanju voliti pa ne agitovati. —

Spanjsko ministerstvo izrazilo je nemški vladi obžalovanje zavoljo izgredov proti nemškemu poslaniku v Madridu. Spanjski listi pišejo, da je zdaj povsodi mir in da se nikjer več ne ponavljajo demonstracije; kakor se čuje, deli se slednje pisanje, katero je došlo od španjskega kabineta v Berolin v dva dela. V prvem delu izraža se obžalovanje in opravičevanje zaradi žaljenja, katero se je zgodilo nemškemu poslaniku in izreka se, da se hoče dati zadoščenje; v drugem delu dokazujejo se obširno španjske pravice do Karolinskih otokov. — Angleška vlada je formalno sprejela ruske predloge gledé zulfikarske soteske. S tem bode bržas konec afganskega prašanja. — Od 6. avg. do 20. sept. je na Laškem 146 oseb za kolero zbolelo, 86 pa pomrlo. — V Ningpu na Kitajskem bil je resen upor; vojaki, kateri so šli tje, da zatró upor, morali so pobegnati; zgubili so 40 mož. — V Cimbebasiji v južnej Afriki bilo je umorjenih 103 misjonarjev in več drugih Evropejcev.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje Slovencev v zlato Prago in slavni Velegrad.

Srčne želje slovenskih in hrvaških romarjev so bile spolnjene. Videli smo slavni Velegrad, videli glavno mesto Moravske, lepo Brno, zlato Prago in cesarsko mesto Dunaj.

Na Dunaj smo se pripeljali 15. avgusta zjutraj ob $\frac{1}{2}$. Na kolodvoru nas so že čakali naši slovenski rojaki in drugi Slovani, ki so nas prav prisrčno sprejeli. Čeh dr. Lenoh nas ljubezljivo pozdravi, za kar se mu g. Hribar iz Ljubljane srčno zahvali. Tisti den smo na Dunaju ostali in kolikor je bilo mogoče v nagnici ogledali. Dunaj je velikansko mesto, ki ima že črez 1 milijon stanovnikov. Kamor se oko ozre, ne vidi se drugega, kakor hiše, palache, cerkve in množica ljudi, ki kakor mravlje v mravljišču sem ter tje tekajo, kakor bi se bali, da česa ne zamudijo. Sree Dunajskega mesta je stara in preslavna cerkev sv. Štefana s svojim prelepim, 135 metrov visokim zvonikom. Pa tudi cerkev iz obljube (votivna), ki je bila še le pred nekaterimi leti dozidana, stoji krasna, kakor cvetlica sredi prelepih drugih poslopij. Ondu blizo je mestna hiša s

5 stolpovi, zbornica državnih poslancev, visoka šola itd. vsa nova poslopja, ki so kinč Dunajskega mesta, in so stala več milijonov forintov.* Zvečer smo se Slovenci sošli v dvorani pri „zlatem križu“, kjer je bila nam na čast slovesna beseda. Tu smo čuli prelepe pesmi in govore v slovenskem, hrvaškem, češkem in poljskem jeziku. Bil je ta večer za nas prav vesel, čutili smo se kakor doma, sredi med brati.

Drugo jutro smo ob $\frac{1}{2}/7$ zjutraj odrinili iz Dunaja in okoli 11. ure predpoldnem srečno v Brno dospeli. Na kolodvoru so nas Brnski Slovani že čakali, in „na zdar Slovenci“ pozdravili. Ostali smo tisti dan v Brnu in si ogledali mesto, cerkve in znameniti Šmilberg. Šmilberg je gora, s katere se vse mesto krasno razvidi. Na gori je grad, v katerem so bile prej same temne ječe za hudodelnike. Jetniki so v strašnih temnicah zdihovali. Zdaj je ondi kasarna za vojake.

Zvečer smo bili vsi Slovenci povabljeni na vrt besednega doma, kjer se je nam na čast obhajala veselica. Vse polno ljudstva je bilo, godba je svirala, čulo se je slovansko petje. Brnski Čehi so nas Slovence in Hrvate z raznimi navdušenimi govorji pozdravljali, gg. Hribar, Trstenjak in župnik Modic so odzdravljali. G. župnik je v svojem govoru vzlasti poudarjal, da je duh slavjanski Slovence prešnil, da so se podali iz dalnjega juga, od Soče, Drave in Save, Savinje in Dravinje k svojim severnim bratom Čehom, slavjanski duh nas je vlekel, da nismo doma ostali; slavjanski duh je ona silna moč, ki vse zaprake premaga. Naj tedaj živi in raste duh slavjanski med nami zmerom bolj in bolj! Na to je godba zasvirala znano pesem: Živi, živi duh slavjanski itd. in vsa množica je pesem stojé prepevala.

Drugo jutro 17. avg. ob 11. odpeljali smo se iz Brna v Prago. Komaj smo došli na česko zemljo, v postajo: Česka Trebova — že se je začela za nas prava slavnostna vožnja notri taj do zlate Prage, kjer je navdušenost svoj vrhunec dosegla. V Češki Trebovi so nas slovesno pozdravili z godbo in veselim petjem. Gospodičine so pele pesem: Hej Slovani i. t. d. in so nas hotele kar obsuti s cvetlicami. Ljudstvo je klicalo na zdar, živili Slovenci! In tako so nas preslavljevali na vseh postajah, kjer so čakala razna društva, sokoli, požarna straža z banderi. Vzlasti slovesno so nas sprejeli v Kočenu, Pardubicah, Kolinu, češkem Brodu in v Velimu.

(Dalje prih.)

Smešnica 38. Nek kmet se ni mogel prečuditi, ko je videl tista dva doktorja, ki sta se malo popred o njegovi pravdi v pisarni tako srdito pričkala, po dokončani pravdi pred pisarno kot največa prijatelja se sprehajati. „Prijatelj“, mu reče sluga, „to ni nič čudnega; ad-

vokati so kakor škarje, katere same sebi nič zalega ne storijo; one režejo le to, kar med nje pride.“

Razne stvari.

(*Pozabljene reči.*) Pri letosnjih duhovnih vajah je nekdo plaid, očali in rdeči robec pozabil. Komu dohaja to, naj se oglasi v Mariborskem bogoslovju.

(*Nemških liberalcev*) glasilo v Celju ni pod novim uredništvom nič bolje postal, kakor je bilo prej pod komedijantom-urednikom. Zagrizeno Sovraščdo do vsega, kar je slovensko ali katoliško, štrli nam skorej iz vsake vrste njegovih listov nasproti. Nemcev, pa pravih, je lehko sram tacega lista; z lažjo in zaročenostjo se malo pomaga.

(*Grda praska pred kasarno.*) Med vojaki in civilisti je v nedeljo 6. sept. bila v Celju nečastna vojska nastala. Dva civilista sta nevarne rane dobila, krčmarici pa so le samo usnjeno mošnjo predrli.

(*Tatvina.*) 6. t. m. so nepoznani tati vložili Martinu Korenu iz Vitomarec v klet ter mu odnesli vso začimbo in svinjetino; škoda se ceni na 100 gld. Dobro bi bilo, če bi občinski predstojniki zapovedali vaščanom priskrbeti si nočno stražo.

(*Očetje misijonarji v Celju*) so ljudem, ki iz „vahterce“ jemljó svojo učenost, hud trn v peti, zato jim ona zasoli od časa do časa katero — po godčevsko. Vrlih misijonarjev se vé, da to ne moti v njih blagodejnem delovanju.

(*Svota*), katera se na vsaki pošti po nakaznici oddati sme, zviša se od 1. okt. na 300 fl. Isto velja tudi za telegrafična naročila.

(*Koroška razstava*), katera je imela 75.000, obiskovalcev se je zatvorila 11. sept.

(*Umrl*) je za kolero nadškof v Aix-u, kateri je obiskoval za kolero bolne.

(*Prestavljeni*) sta čč. gg. kaplana: Jakob Pečnik v Selnico in Martin Kralj k sv. Antonu v Slov. gor. — C. g. Martin Kolenko je prezentiran za faro sv. Ulrika v Podgorju.

(*Slov. pevsko društvo.*) Ker bode slavna vojaška godba 47. peš-polka baron pl. Beck 20. t. m. pri konjski dirki v domačem mestu Mariboru sodelovala, je vsled tega Slov. pevsk. društvo primorano napovedani veliki in pevski zbor preložiti na 27. t. m., kar naj slavno slovensko občinstvo blagohotno na znanje vzeti blagovoli, s tem pristavkom, da se veliki in pevski zbor na ta dan gotovo vrši. — Veliki zbor bode v Celjski čitalnici, pevski zbor v gostilni pri „Slonu“ (Hotel Elefant). — Dnevni red za I. veliki zbor „Slov. pevsk. društva“ v Celji dne 27. sept. 1885. 1. Pozdrav in poročilo predsednika; 2. Poročila tajnika; 3. Poročilo denarničarja; 4. a) Volitev predsednika in

* Se vé, da; kajti že samo mestna hiša stane več ko 14 milijonov fl. Stavec.

odbora; b) volitev preglednikov računa; 5. Posamezni nasveti. — Začetek točno ob 11. uri predpoldan v dvorani Celjske čitalnice. Ptuj 13. septembra 1885. Odbor. — Vspored za pevski zbor sledi. Vsi p. n. častiti poverjeniki in posamezni udi, ki še so z društvenimi doneski zaostali, naj blagovolijo to do 24. t. m. odboru poslati. Kterim ne bode mogoče v Celje priti naj to odboru naznanijo.

(Razstava.) Dne 20. t. m. začne se v Mariborskem bogoslovju bogata razstava cerkevnih oblačil, katero priredi „društvo vednega češčenja presv. Rešnj. tel.“ K njej ima vsakdo pristop, trpi pa do 23. t. m.

(Kmetsko bralno društvo v Rušah) priredi dne 20. septembra veselico v Maroltovej hiši. Vspored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Slava Slovencem, moški zbor. 3. Govor o Slovencih, gov. Jereb iz Maribora. 4. Bodi zdrava domovina, moški zbor. 5. „Župan“, vesela igra v 2 dejanjih. 6. Prosta zabava.

(Najiskrenejšo zahvalo) izreka blg. g. dr. Francetu Jurtela v Ptuj za poslane kacistne knjige in doposlanih 7. fl. šolsko vodstvo pri sv. Andraži v Slov. gor.

(Novo šolsko leto) na srednjih in ljudskih šolah pričelo se je včeraj s slovesno službo božjo.

(Pri sv. Duhu vrh Luč) je 11. t. m. strela udarila v zvonik, ki se je užgal; strašna nesreča nam je pretila; a vendor se je nek hraber fant odločil iti v zvonik. Za njim gredó tudi drugi vrli možje v zvonik, ženske pridno vodo donašajo in tako so z velikim trudom veliko nesrečo odvrnili; gotovo bi drugače tudi cerkev, farovž, šola in druge hiše zgorele.

(*Strela udarila*) je 21. avgusta v hišo Jožefa Janžekoviča v Gajevcih. Zgorelo je sironamku vse, razve konjev in nekoliko govedi.

(Škof Strossmayer) praznoval je na Malo Gospojnico svojo sedemdesletnico; na predvečer so mu napravili velikansko bakliado.

(Za družbo duhovníků) sta vpláčala čč. gg. Mart. Gaberc 70 fl. (ustn. in letn. dpl.), Majcen Jož. 1 fl.

Lotterijne številke:

V Trstu 12. sept. 1885: 84, 29, 37, 71, 77
 V Linci 40, 65, 85, 74, 60

Prijednoje srečkanje 19. septembra 1885.

Orgle stare

so prav po ceni oddati, ker se imajo v prostorni farni cerkvi premale, umakniti dovolj velikim novim. So na 7 spremenov ali regišter, nov harmonij je osmi. Kaki nepreobširni poddržnici bi še prav dobro služile. O tej zadevi je poizvedovat pri cerkv. predstojništvu sv. Kunigunde na Pohorju pošta Konjice. 3-1

Priporočba.

Podpisani se priporoča za popravilo stolpnih ali turnskih ur vsake vrste, z zagotovilom dobro delo in po nizki ceni dovršiti. Za delo sem porok, ako bi s prvim popravilom ne zadostilo še pomanjkljivost vedno pod prvo ceno popraviti brez daljih stroškov.

Imel sem priliko pri rajnem mojstru gosp. Hrastniku, kateri je na stotino ur izdelal, veliko let pri tem poslu pomagati, zamorem tedaj vsako delo v tej stroki prevzeti in zgotoviti. Naročila naj se blagovolijo pod tem naslovom pošiljati.

Andrej Krašovec,
posestnik in urar pri sv. Krištofu,
pošta Laški trg (Markt Tüffer.)

LEKARNA TRNKOCZY

Državen rotovža, na velikem mestnem
trgu v Ljubljani, **D**
priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice

**MARIA-ZELLER
TROPFEN**
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20-

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vseh pri vseh bolezni v želodeci in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, blijuvanje, glavobol, krč v želodci, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.

**MARIA-ZELLER
TROPFEN**
**NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.**

je omeniti, da so te kapljice izpostavljene velikemu ponarejenju. Mnogo ljudi je, ki ne znajo pripravljanja teh kapljic in pod imenom "Marijaceljske kapljice" razpečavajo slednje kot ponarejene kapljice mej nevednim ljudstvom. Te kapljice zaradi svoje brezvespšnosti neso prave "Marijaceljske želodčne kapljice". Kdor torej želi pravih "Marijaceljskih želodčnih kapljic", pazi naj pri kupovanji vedno na gorenjo podobo Matere božje, ki je za varstveno znamko postavno zajamčena in mora biti na vsaki stekleničici.

Dobivajo se v lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani, so najboljše in, kakor mnoga zahvalna pisma potrjujejo, najskušenejše in prospеnejše kapljice zoper vse želodčne bolezni in njih nasledke.

 I steklenica velja 20 kr., I tucat 2 gld.,
5 tucatov samo 8 gld.

Razpošilja se s pošto najmenj jeden tucat steklenic.
Naslov:

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Službo pri kaki lesni barantiji ali kakem drugem blagu išče mož 24 let star, oženjen in s prav dobrimi spričevali ter nemšk. in slov. jezika zmožen.

Prostovoljna prodaja.

Malo posestvo v Košnici hšt. 22. 1 uro zunaj Celja z oštarijo tik ceste poleg Libojske fužine vse v dobrem stanu, potem hosto, njive in travnik in še marof proda prostovoljno

Janez Zupan, posestnik
hšt. 22. v Košnici pri Celju.

Semensko lužilo.

Anton Brandl ml. trgovec v Šopronju priporoča kmetovalcem in gospodarjem

Anton Brandl-na semensko lužilo.

To je uajbolje in najgotovejše sredstvo zoper snet in rjo v pšenici, ječmenu itd. in daje če se dobro rabi, tako, kar stoji na vsakem sešitku, polno poroštvo za uspeh. Dobi se v vseh dišavinah avstrijskih in ogerskih dežel.

Zalog v Celju pri Jožefu Matiču. Cena za 1 sešitek 30 kr., če se vzeme več, pa se nekoliko prijenja ceni. 3-1

Dr. Josip Schell

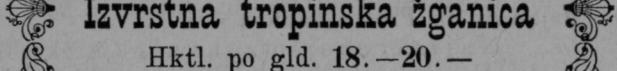
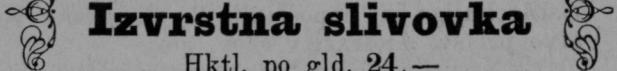
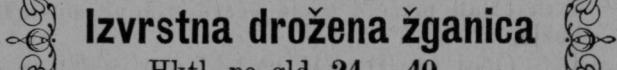
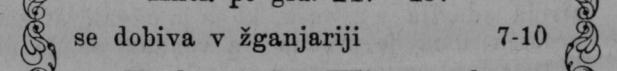
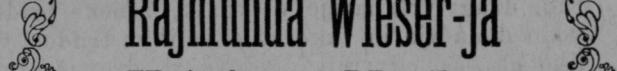
odprl je svojo odvetniško pisarno
v Slovenjem-Gradcu
v Klingerjevi hiši nasproti lekarni.

3-1

Blizo Ptuja

je eno nadstropje veliki hram, na veliki cesti, zraven cerkve, na katerem se že mnogo let krčmari, s pripadajočo delavnico zemljo in ogradem pod roko ter pod ugodnimi pogoji na prodaj.

Kdor hoče kaj več izvedeti, naj se oglasi v odvetniški pisarni dr. Gregorič-a v Ptaju.

	Izvrstna tropinska žganica	Hktl. po gld. 18.—20.—
	Izvrstna slivovka	Hktl. po gld. 24.—
	Izvrstna drožena žganica	Hktl. po gld. 24.—40.—
	se dobiva v žganjariji	7-10
	Rajmundra Wieser-ja	
	v Hočah pri Mariboru.	

F. G. DOLENC v MARIBORU

Priporočilo trgovine.

Slavnemu p. n. občinstvu, priporočeva svojo za zimo dobro založeno trgovino, z novim raznovrstnim, oblačilnim, suknenim, platnenim in modnim blagom, k obilnemu obiskovanju, zagotavlja najcenejšo in pošteno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

F. G. Dolenc.

3-10

 Na zahtevanje posiljamo, zreske (muštre) po pošti franco.

trgovina s suknenim, platnenim in modnim blagom